Wymagania edukacyjne z wiedzy o społeczeństwie dla klasy trzeciej branżowej szkoły I stponia „W centrum uwagi. Zakres podstawowy”

Temat lekcji	Zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
Rozdział 1. Człowiek i społeczeństwo						
Życie społeczne	▪ formy życia społecznego; ▪ potrzeby społeczne; ▪ wartości i normy społeczne; ▪ system aksjologiczny; ▪ kontrola społeczna.	▪ podaje przykłady form życia społecznego; ▪ podaje przykłady potrzeb człowieka; ▪ podaje przykłady wartości i norm społecznych.	▪ rozpoznaje podstawowe formy życia społecznego: grupa społeczna, zbiorowość, społeczność, społeczeństwo; ▪ podaje przykłady potrzeb człowieka wyższego i niższego rzędu; ▪ wymienia wartości, którymi kieruje się w życiu; ▪ stosuje, np. do opisu sytuacji pojęcia: wartości , światopogląd; ▪ podaje przykłady zwyczajów, praw czy instytucji, za pomocą których sprawowana jest kontrola społeczna; ▪ wymienia podstawowe zasady życia społecznego; ▪ odczytuje z prostych źródeł informacji [tekst narracyjny i normatywny, wykres, tabela, plakat]	▪ charakteryzuje podstawowe formy życia społecznego; ▪ wyjaśnia, kiedy zbiorowość społeczna może przekształcić się w grupę społeczną; ▪ podaje sposoby zaspokajania potrzeb człowieka; ▪ wyjaśnia pojęcie *system aksjologiczny;* ▪ porównuje, na podstawie źródeł, wartości afirmowane w różnych grupach/ warstwach społeczeństwa polskiego; ▪ wyjaśnia, odwołując się do przykładów, funkcjonowanie podstawowych zasad życia społecznego; ▪ porównuje różne formy sprawowania kontroli społecznej; ▪ wymienia konsekwencje nieprzestrzegania podstawowych zasad życia społecznego.	▪ porównuje podstawowe formy życia społecznego; ▪ analizuje konsekwencje braku zaspokojenia podstawowych potrzeb człowieka z różnych perspektyw: np. jednostki i społeczeństwa; polityki i kultury; ▪ omawia czynniki sprzyjające osłabieniu społecznego systemu aksjologicznego oraz konsekwencje tego zjawiska; ▪ wyjaśnia mechanizmy powstawania i konsekwencje negatywnych zjawisk społecznych, np. *znieczulicy*.	▪ opracowuje i analizuje ankiety dotyczące, np. funkcjonowania człowieka w różnych formach życia społecznego, poziomu zaspokojenia podstawowych potrzeb człowieka i konsekwencji z tym związanych; społecznie akceptowanych wartości .

			wartości afirmowane w polskim społeczeństwie.			
Grupy i role społeczne	▪ grupa społeczna; ▪ działanie w grupie i poza nią; ▪ wpływ grupy na jednostkę; ▪ role społeczne; ▪ postawy wobec nacisku grupy.	▪ podaje przykłady grup społecznych; w tym grup społecznych, do których przynależy. ▪ podaje przykłady ról społecznych; w tym ról społecznych, które pełni; ▪ rozpoznaje postawy konformistyczne; ▪ podaje przykłady postaw pozytywnych i negatywnych społecznie.	▪ rozpoznaje podstawowe rodzaje grup społecznych. ▪ rozpoznaje przykłady postaw i zachowań charakterystycznych dla wybranych ról społecznych, np. rodzica, ucznia; ▪ wymienia cechy grup społecznych; ▪ rozpoznaje czynniki ułatwiające i utrudniające funkcjonowanie w grupie; ▪ rozpoznaje podstawowe postawy jednostki wobec nacisku grupy; ▪ charakteryzuje podstawowe postawy jednostki wobec nacisku grupy.	▪ analizuje czynniki ułatwiające i utrudniające funkcjonowanie w grupie; ▪ wymienia kryteria klasyfikacji grup społecznych; ▪ porównuje rodzaje więzi łączących ludzi tworzących różne grupy społeczne; ▪ wymienia czynniki sprzyjające spójności grup społecznych; ▪ wyjaśnia, dlaczego funkcjonowanie w grupach społecznych sprzyja zaspokajaniu potrzeb człowieka; ▪ przedstawia pozytywne i negatywne aspekty postawy konformistycznej; ▪ porównuje postawy i zachowania charakterystyczne dla poszczególnych ról społecznych; ▪ rozpoznaje konflikty wynikające z pełnienia różnych ról społecznych; ▪ podaje przykłady konsekwencji konfliktu ról społecznych;	▪ wymienia problemy związane z klasyfikacja grup społecznych; ▪ na wybranych przykładach analizuje wpływ różnorodnych czynników na spójność grup społecznych; ▪ wyjaśnia mechanizmy powstawania konfliktu ról społecznych; ▪ wyjaśnia konsekwencje wynikające z konfliktu ról społecznych; ▪ dostrzega zmienność i ciągłość w postrzeganiu ról społecznych; ▪ ocenia [z różnych perspektyw] sposoby zapobiegania powstawaniu konfliktu ról społecznych; ▪ przedstawia konsekwencje postawy konformistycznej i nonkonformistycznej dla jednostki i społeczeństwa; ▪ przygotowuje i prezentuje argumenty w dyskusji: *Współczesna młodzież – karierowicze czy buntownicy?*	▪ wyjaśnia różnice w postrzeganiu postaw i zachowań charakterystycznych dla różnych ról społecznych w odmiennych kręgach cywilizacyjnych oraz dawniej i dzisiaj; ▪ przygotowuje i przeprowadza na forum społeczności klasowej/szkolnej dyskusję na zaproponowany temat, dotyczący funkcjonowania współczesnej młodzieży w grupach społecznych i pełnionych przez nią ról społecznych.

				▪ przedstawia sposoby zapobiegania powstawaniu konfliktu ról społecznych.		
Socjalizacja	▪ istota pojęcia socjalizacja; ▪ efekty socjalizacji; ▪ etapy socjalizacji; ▪ agresja w procesie socjalizacji.	▪ wymienia podstawowe elementy pojęcia *socjalizacja*; ▪ rozpoznaje przykłady działań/sytuacje sprzyjające procesowi socjalizacji; ▪ podaje przykłady osób i instytucji mających wpływ na proces socjalizacji.	▪ wymienia skutki procesu socjalizacji; ▪ wymienia grupy społeczne mające główny wpływ na proces socjalizacji; ▪ odróżnia socjalizację pierwotną od socjalizacji wtórnej; ▪ wymienia osoby i instytucje mające wpływ na socjalizację pierwotną i wtórną; ▪ wyjaśnia pojęcie: *resocjalizacja.*	▪ wyjaśnia znaczenie procesu socjalizacji dla prawidłowego funkcjonowania człowieka w społeczeństwie; ▪ przedstawia skutki zaburzeń/błędów w przebiegu procesu socjalizacji; ▪ porównuje socjalizację pierwotną i socjalizację wtórną; ▪ porównuje wpływ różnych grup społecznych na proces socjalizacji; ▪ przedstawia instytucje i mechanizmy sprzyjające procesowi socjalizacji; ▪ analizuje przepisy Konstytucji RP w odniesieniu do procesu socjalizacji pierwotnej.	▪ przedstawia zależności pomiędzy procesem socjalizacji a poszczególnymi fazami rozwojowymi dziecka/człowieka; ▪ wymienia zjawiska cywilizacyjne mające wpływ na proces socjalizacji we współczesnym społeczeństwie polskim; ▪ omawia wpływ agresji na przebieg procesu socjalizacji.	▪ przygotowuje prezentację dotyczącą trudności socjalizacyjnych występujących w społeczeństwie nowoczesnym, np. współczesnym społeczeństwie polskim; ▪ analizuje przykłady niepowodzeń socjalizacyjnych [przyczyny, skutki].
Rodzina	▪ powstawanie rodziny; ▪ funkcje rodziny; ▪ typy rodziny; ▪ kondycja współczesnej rodziny.	▪ podaje przykłady zadań wykonywanych przez rodzinę; ▪ podaje przykłady praw i obowiązków poszczególnych członków rodziny; ▪ podaje przykłady problemów związanych	▪ wymienia cechy rodziny jako grupy społecznej; ▪ wymienia funkcje rodziny i podaje przykłady ich realizacji; ▪ rozpoznaje różne typy rodzin funkcjonujące we współczesnym	▪ omawia zasady zawierania małżeństwa w prawie polskim; ▪ analizuje przepisy Konstytucji RP w odniesieniu do rodziny; ▪ porównuje różne modele funkcjonowania rodzin	▪ przedstawia wpływ procesów cywilizacyjnych na funkcjonowanie rodzin we współczesnym świecie; ▪ przedstawia pozytywne i negatywne aspekty	▪ przygotowuje i przeprowadza forum społeczności klasowej/szkolnej debatę/dyskusję dotyczącą, np. problemu *kryzysu współczesnej rodziny*; ▪ przygotowuje ankietę, oraz wizualizuje

		z funkcjonowaniem rodziny we współczesnej Polsce.	społeczeństwie polskim; ▪ rozpoznaje podstawowe modele funkcjonowania rodziny i typy współczesnych rodzin; ▪ wymienia podstawowe problemy funkcjonowania rodziny we współczesnej Polsce; ▪ odczytuj podstawowe dane statystyczne dotyczące funkcjonowania rodziny we współczesnym świecie.	i różne typy rodzin występujące we współczesnym społeczeństwie polskim; ▪ wymienia cechy rodziny tradycyjnej; ▪ przedstawia podstawowe kierunki zmian zachodzące w rodzinach europejskich na przestrzeni dziejów; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące funkcjonowania rodziny we współczesnym świecie.	odchodzenia od tradycyjnego modelu funkcjonowania rodziny; ▪ analizuje wybrane problemy funkcjonowania rodziny we współczesnej Polsce [przyczyny, przejawy, skutki].	i analizuje jej wyniki, dotyczącą, np. poglądów rówieśników na temat typów oraz funkcji rodziny we współczesnym świecie.
Podziały społeczne i stygmatyzacja	▪ powstawanie stereotypów; ▪ istota procesu stygmatyzacji; ▪ skutki społeczne napiętnowania; ▪ powstawanie podziału na „swoich” i „obcych”.	▪ podaje przykłady stereotypów; ▪ rozpoznaje przykłady stygmatyzacji; ▪ podaje przykłady funkcjonujących w społeczeństwie polskim podziałów na *swoich* i *obcych.*	▪ wymienia podstawowe cechy stereotypu; ▪ podaje przykład *pozytywnych* i *negatywnych* stereotypów; ▪ wymienia konsekwencje upowszechniania się stereotypów; ▪ wymienia podstawowe przejawy funkcjonowania podziałów na *swoich* i *obcych;* ▪ wymienia podstawowe przyczyny i skutki funkcjonujących w społeczeństwie podziałów na *swoich* i *obcych;*	▪ wyjaśnia mechanizm powstawania negatywnych zjawisk społecznych: uprzedzenie, stygmatyzacja i dyskryminacja; ▪ uzasadnia konieczność przeciwdziałania stygmatyzacji i sterotypizacji; ▪ wyjaśnia różnicę pomiędzy pojęciami: *stygmatyzacja* i *sterotypizacja*; ▪ wymienia przyczyny i skutki negatywnych postaw wobec *obcych*; ▪ analizuje różnice w sposobie	▪ ocenia, z różnych perspektyw, wybrane kampanie społeczne dotyczące przeciwdziałania negatywnym postawom społecznym; ▪ analizuje przykłady negatywnych postaw wobec *obcych*, stygmatyzacji i stereotypizacji występujących w społeczeństwie polskim [przyczyny, przejawy, skutki].	▪ przygotowuje i przeprowadza na forum społeczności klasowej/szkolnej, kampanię społeczną na rzecz przeciwdziałania wybranym, negatywnym postawom wobec *obcych*; ▪ gromadzi, analizuje i prezentuje informacje dotyczące negatywnych postaw wobec *obcych* we współczesnej Polsce, w tym sterotypizacji i stygmatyzacji.

			▪ rozpoznaje zachowania wynikające z negatywnych postaw wobec *obcych*; ▪ wymienia sposoby przeciwdziałania negatywnym postawom społecznych; ▪ odczytuj podstawowe dane statystyczne dotyczące problemu dyskryminacji, stygmatyzacji, stereotypizacji, postrzegania *swoich i obcych.*	postrzegania *swoich i obcych.* ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące problemu dyskryminacji, stygmatyzacji, stereotypizacji, postrzegania *swoich i obcych.*		
Tolerancja i rozwiązywanie konfliktów	▪ nierówne traktowanie „innych”; ▪ walka przeciwko nierównemu traktowaniu „innych”; ▪ istota tolerancji; ▪ sposoby przeciwstawiania się nietolerancji; ▪ istota konfliktu; ▪ sposoby rozwiązywania sytuacji konfliktowych.	▪ rozpoznaje postawy tolerancji i nietolerancji; ▪ podaje przykłady nierównego traktowania *Innych;* ▪ podaje przykłady sytuacji konfliktowych; ▪ wymienia podstawowe sposoby rozwiązywania sporów	▪ podaje podstawowe przyczyny i skutki nietolerancji; ▪ podaje czynniki sprzyjające i utrudniające kształtowanie postaw tolerancji; ▪ podaje przykłady zachowań świadczących o nietolerancji; ▪ rozpoznaje podstawowe postawy wobec konfliktu; ▪ wskazuje podstawowe różnice pomiędzy negocjacjami, mediacją i arbitrażem; ▪ wymienia cechy, które powinien posiadać mediator i arbiter.;	▪ wyjaśnia różnicę pomiędzy pojęciami: *tolerancja* i *akceptacja;* ▪ podaje sposoby ograniczania czynników wywołujących konflikty społeczne; ▪ porównuje [wskazuje pozytywne i negatywne aspekty] różne postawy wobec konfliktu; ▪ wymienia zasady prawidłowo prowadzonej negocjacji; ▪ uzasadnia konieczność postawy tolerancji; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące postaw	▪ buduje argumenty i kontrargumenty w sporach dotyczących tolerancji; ▪ uzasadnia dobór sposobu rozwiązywania konfliktu w zależności od rodzaju/cech konfliktu i uczestniczących w nim stron.	▪ stosuje/analizuje/ przedstawia metody kreatywnego rozwiązywania problemów, np. sytuacji konfliktowych, w sytuacjach nietypowych; ▪ przygotowuje i przeprowadza, forum społeczności klasowej/szkolnej, kampanię społeczną na rzecz tolerancji.

			▪ odczytuj podstawowe dane statystyczne dotyczące postaw wobec konfliktów i zjawiska tolerancji.	wobec konfliktów i zjawiska tolerancji.		
Współczesne społeczeństwo	▪ typy społeczeństw; ▪ społeczeństwo postindustrialne; ▪ społeczeństwo otwarte; ▪ społeczeństwo konsumpcyjne; ▪ społeczeństwo informacyjne; ▪ społeczeństwo masowe; ▪ młodzież i współczesne zagrożenia.	▪ podaje przykłady różnych typów społeczeństw; ▪ wymienia cechy współczesnego społeczeństwa [otwarte, informacyjne, konsumpcyjne, masowe].	▪ wymienia podstawowe cechy różnych typów społeczeństw; ▪ rozpoznaje podstawowe typy społeczeństw; ▪ rozpoznaje cechy współczesnego społeczeństwa postindustrialnego/informacyjnego [otwarte, informacyjne, konsumpcyjne, masowe]; ▪ odczytuje podstawowe dane statystyczne dotyczące współczesnego społeczeństwa.	▪ porównuje różne typy społeczeństw; ▪ omawia wpływ przemian gospodarczych na cechy społeczeństw; ▪ wyjaśnia istotę cech współczesnego społeczeństwa [otwarte, informacyjne, konsumpcyjne, masowe]; ▪ wymienia zjawiska cywilizacyjne mające wpływ na cechy współczesnego społeczeństwa postindustrialnego; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące współczesnego społeczeństwa.	▪ przedstawia szanse, zagrożenia i wyzwania stojące przed współczesnym społeczeństwem postindustrialnym; ▪ buduje argumenty i kontrargumenty w dyskusji na temat współczesnego społeczeństwa postindustrialnego.	▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, debatę/dyskusję dotyczącą szans, zagrożeń i wyzwań stojących przed współczesnymi społeczeństwami postindustrialnymi / współczesną młodzieżą; ▪ gromadzi, prezentuje i analizuje informacje na temat wybranych współczesnych społeczeństw: - zbieracko-łowieckich, - nomadycznych, - rolniczych.
Rozdział 2. Aktywność obywatelska						
Organizacje pozarządowe	▪ sektory życia publicznego; ▪ organizacje trzeciego sektora: fundacje i stowarzyszenia; ▪ organizacje pożytku publicznego; ▪ społeczeństwo obywatelskie.	▪ wymienia podstawowe rodzaje organizacji trzeciego sektora życia publicznego [fundacja i stowarzyszenie]; ▪ podaje przykłady stowarzyszeń i fundacji o zasięgu ogólnopolskim;	▪ wymienia podstawowe cechy organizacji trzeciego sektora; ▪ omawia podstawowe cechy społeczeństwa obywatelskiego; ▪ wymienia formy społecznego wsparcia dla organizacji pożytku publicznego;	▪ odszukuje i prezentuje informacje na temat funkcjonowania wybranej organizacji trzeciego sektora; ▪ porównuje sposób zakładania i funkcjonowania fundacji	▪ analizuje znaczenie funkcjonowania organizacji trzeciego sektora życia publicznego dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego; ▪ wyjaśnia znaczenie społeczeństwa obywatelskiego dla	▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, kampanię społeczną na rzecz popularyzacji wybranej organizacji pozarządowej;

		▪ rozpoznaje podstawowe cechy społeczeństwa obywatelskiego.	▪ odczytuje podstawowe dane statystyczne dotyczące funkcjonowania organizacji trzeciego sektora i funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego.	i stowarzyszenia w Polsce; ▪ wymienia cechy charakterystyczne organizacji pożytku publicznego; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące organizacji trzeciego sektora i funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego.	prawidłowego funkcjonowania demokracji we współczesnych państwach, w tym w Polsce; ▪ buduje argumenty i kontrargumenty w dyskusji na temat, np. roli organizacji pozarządowych we współczesnym świecie; kondycji społeczeństwa obywatelskiego we współczesnej Polsce.	▪ aktywnie działa w jednej z organizacji pozarządowych; ▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, debatę/dyskusję dotyczącą, np. roli organizacji pozarządowych we współczesnym świecie; kondycji społeczeństwa obywatelskiego we współczesnej Polsce.
Kościoły i związki wyznaniowe	▪ istota religii; ▪ religia a wyznanie; ▪ główne religie i wyznania współczesnego świata; ▪ religie i wyznania w Polsce; ▪ kościoły i związki wyznaniowe w świetle prawa polskiego.	▪ wymienia główne religie współczesnego świata ▪ wymienia główne religie i wyznania we współczesnej Polsce; ▪ podaje podstawowe informacje definiujące pozycję Kościoła rzymskokatolickiego we współczesnej Polsce.	▪ wyjaśnia znaczenie pojęć: *ateizm, kult*; ▪ wymienia główne kościoły i związki wyznaniowe w Polsce; ▪ odczytuje podstawowe dane statystyczne dotyczące znaczenia religii / form religijności wśród mieszkańców Polski.	▪ omawia podstawy prawne wolności religii i sumienia w Polsce; ▪ wyjaśnia znaczenie pojęcia: *agnostyk*; ▪ wyjaśnia różnicę pomiędzy pojęciami: *religia* i *wyznanie*; ▪ wymienia główne ośrodki kultu właściwe dla największych kościołów i związków wyznaniowych w Polsce; ▪ analizuje przepisy Konstytucji RP odnoszące się do relacji państwa i kościołów/związków wyznaniowych; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące znaczenia	▪ różnicuje kościoły i związki wyznaniowe w Polsce zgodnie z prawną podstawą ich funkcjonowania; ▪ określa pozycję prawną Kościoła katolickiego w Polsce [konkordat].	▪ przygotowuje i przedstawia prezentację dotyczą wybranego kościoła/ związku wyznaniowego w Polsce.

				religii / form religijności wśród mieszkańców Polski.		
Partie polityczne	▪ definicja partii politycznej; ▪ typy partii politycznych; ▪ funkcje i cechy partii politycznych; ▪ finansowanie partii politycznych	▪ wymienia partie polityczne posiadające swoją reprezentację w Sejmie RP; ▪ podaje główny cel istnienia partii politycznych; ▪ wymienia główne cechy demokratycznych partii politycznych.	▪ wymienia główne funkcje partii politycznych w państwach demokratycznych; ▪ wymienia główne źródła finansowania partii politycznych w Polsce; ▪ omawia pozycję poszczególnych partii politycznych w świetle ostatnich wyborów parlamentarnych w Polsce.	▪ wyjaśnia główne funkcje i formy aktywności partii politycznych; ▪ wyjaśnia źródła podziału i cechy współczesnych partii lewicowych, centrowych i prawicowych; ▪ analizuje cechy, programy, pozycję głównych partii politycznych obecnych na polskiej scenie politycznej; ▪ porównuje partię polityczną z organizacją pozarządową; ▪ analizuje przepisy Konstytucji RP odnoszące się do zasad funkcjonowania partii politycznych; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące funkcjonowania partii politycznych w Polsce / we współczesnych społeczeństwach demokratycznych.	▪ buduje argumenty i kontrargumenty w dyskusji na temat sposobów finansowania partii politycznych w Polsce; ▪ dokonuje krytycznej analizy współczesnych podziałów politycznych w Polsce.	▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, debatę/dyskusję dotyczącą, np. sposobów finansowania partii politycznych w Polsce.
Kampanie wyborcze	▪ cechy i cele kampanii wyborczej; ▪ hasła wyborcze; ▪ memy internetowe;	▪ rozpoznaje elementy kampanii wyborczej; ▪ odczytuje podstawowe informacje wynikające	▪ wymienia główne cele i cechy kampanii wyborczej;	▪ wyjaśnia mechanizm działania *społecznego dowodu słuszności;*	▪ porównuje strategie wybranych partii politycznych w ostatnich	▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej,

	▪ badania opinii publicznej; ▪ funkcje sondaży przedwyborczych.	z badania opinii publicznej [tabele, wykresy].	▪ wymienia główne formy przekazu i środki perswazji wykorzystywane w kampaniach wyborczych; ▪ wymienia główne cechy skutecznych haseł wyborczych; ▪ wymienia funkcje badań opinii publicznej dotyczących życia politycznego.	▪ analizuje sposób przeprowadzania badania opinii publicznej; ▪ wyjaśnia rolę internetu we współczesnych kampaniach wyborczych; ▪ analizuje wybrane elementy kampanii wyborczej, w tym hasła wyborcze i memy internetowe, pod kątem skuteczności, atrakcyjności i zgodności z programem partii politycznej; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące kampanii wyborczych i sondaży przedwyborczych; ▪ porównuje wyniki sondaży przedwyborczych z wynikami wyborów; ▪ podaje przykłady nieetycznego wykorzystania mediów społecznościowych w kampaniach wyborczych.	kampaniach wyborczych; ▪ analizuje wpływ sondaży przedwyborczych na wynik kampanii wyborczej/wynik wyborów; ▪ wyjaśnia przyczyny różnic pomiędzy wynikami uzyskanymi przez poszczególne ugrupowania polityczne w wyborach a sondażach przedwyborczych.	debatę/dyskusję dotyczącą, np. zasad, które powinny być przestrzegane w kampaniach wyborczych w państwie demokratycznym; ▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, badanie opinii publicznej dotyczące, np. preferencji politycznych młodych wyborców.
Media – *czwarta władza*	▪ współczesna rola mediów; ▪ znaczenie pojęcia *czwarta władza;* ▪ niezależność mediów;	▪ wymienia główne środki masowego przekazu we współczesnym świecie; ▪ wymienia główne funkcje środków masowego przekazu	▪ wymienia cechy współczesnych środków masowego przekazu; ▪ analizuje przepisy Konstytucji RP odnoszące się	▪ uzasadnia konieczność niezależności mediów w państwie demokratycznym; ▪ wyjaśnia, na czym polega zjawisko	▪ wyjaśnia, z czego wynika i jakie ma konsekwencje zjawisko *mediatyzacji polityki* i *polityzacji mediów;* ▪ omawia zjawisko cenzury i walki	▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, debatę/dyskusję dotyczącą, np. *kryzysu dziennikarstwa* we

	▪ *mediatyzacja* polityki i *polityzacja* mediów; ▪ charakterystyka poszczególnych rodzajów mediów; ▪ etyka mediów i dziennikarzy	we współczesnym świecie; ▪ wymienia cechy wybranego środka masowego przekazu.	do swobody wyrażania poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji; ▪ wyjaśnia znaczenie pojęcia *czwarta władza;* ▪ wyjaśnia, na czym polega zasada *niezależności mediów*; ▪ wymienia główne zasady etyczne dotyczące mediów i dziennikarzy; ▪ odczytuje podstawowe dane statystyczne dotyczące roli środków masowego przekazu.	*mediatyzacji polityki* i *polityzacji mediów;* ▪ wyjaśnia pojęcie *indoktrynacja;* ▪ wymienia najpopularniejsze tytuły prasowe, domeny internetowe, stacje telewizyjne i radiowe we współczesnej Polsce; ▪ przedstawia rolę mediów społecznościowych; ▪ dostrzega przypadki nieetycznego zachowania mediów i dziennikarzy; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące roli i sposobu funkcjonowania środków masowego przekazu.	z cenzurą w czasach PRL-u; ▪ wyjaśnia przyczyny i przedstawia skutki nieetycznego zachowania mediów i dziennikarzy; ▪ buduje argumenty i kontrargumenty w dyskusji na temat, np. *kryzysu dziennikarstwa* we współczesnym świecie/Polsce.	współczesnym świecie/Polsce; ▪ porównuje wybrane środki masowego przekazu, np. tytuły prasowe, media społecznościowe, stacje radiowe i telewizyjne [sposób finansowania, odbiorcy, program, prezentowane postawy i wartości].
Przekazy medialne	▪ elementy przekazu medialnego; ▪ rzetelność przekazu medialnego; ▪ zasady bezpiecznego odczytywania przekazów medialnych; ▪ krytyczna analiza przekazu medialnego; ▪ techniki medialnej perswazji i manipulacji	▪ odróżnia opinie od faktów w prostym przekazie medialnym; ▪ wymienia elementy przekazu medialnego; ▪ wymienia najważniejsze zasady bezpiecznego korzystania z mediów.	▪ wyodrębnia poszczególne elementy przekazu medialnego; ▪ porównuje informacje na ten sam temat zawarte w różnych, prostych przekazach medialnych; ▪ wyjaśnia pojęcie *trolling;* ▪ wymienia zasady sprawdzania rzetelności przekazu medialnego;	▪ wyjaśnia różnicę pomiędzy perswazją a manipulacją; ▪ analizuje różnorodne przekazy medialne pod kątem zastosowanych środków perswazji i manipulacji; ▪ wymienia przyczyny i skutki fake newsów, oraz komunikatów niepełnych i nierzetelnych w mediach.	▪ przeprowadza krytyczną analizę wybranego przekazu medialnego; ▪ uzasadnia konieczność walki z nierzetelnością przekazów medialnych.	▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, kampanię społeczną na rzecz świadomego korzystania z mediów.

			▪ wymienia techniki medialnej perswazji i manipulacji.			
Patologie życia publicznego	▪ czynniki sprzyjające patologiom życia publicznego; ▪ rodzaje patologii życia publicznego; ▪ charakterystyka poszczególnych patologii życia publicznego; ▪ przyczyny powstawania patologii w życiu publicznym.	▪ rozpoznaje/podaje przykłady korupcji; ▪ podaje przykłady, innych niż korupcja , patologii w życiu publicznym; ▪ wymienia wybrane sposoby przeciwdziałania patologiom życia publicznego.	▪ wymienia rodzaje korupcji; ▪ wymienia czynniki sprzyjające korupcji; ▪ wyjaśnia znaczenie pojęć: *nepotyzm*, *klientelizm, przestępczość zorganizowana*, *demagogia, populizm, hejt;* ▪ przedstawia sposoby przeciwdziałania patologiom życia publicznego.	▪ uzasadnia konieczność przeciwdziałania zjawisku korupcji i innym rodzajom patologii w życiu publicznym; ▪ wyjaśnia przyczyny i podaje skutki patologii w życiu publicznym; ▪ rozpoznaje przypadki patologii w życiu publicznym; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące patologii w życiu publicznym.	▪ wyjaśnia różnicę pomiędzy demagogią a populizmem; ▪ analizuje wybrane rozwiązania prawne pod kątem ich etyczności i skuteczności w walce z patologiami życia publicznego;	▪ przygotowuje prezentację multimedialną na temat jednego z ruchów społecznych, działających dawniej lub współcześnie, wyrażających sprzeciw wobec patologii w życiu publicznym; ▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, kampanię społeczną na rzecz konieczności przeciwdziałania patologiom życia publicznego.
Rozdział 3. Organy władzy publicznej w Polsce						
Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej	▪ budowa Konstytucji RP; ▪ materia prawa konstytucyjnego; ▪ Konstytucja a inne źródła prawa; ▪ preambuła Konstytucji RP; ▪ konstytucyjne zasady ustroju RP;	▪ podaje przykłady spraw regulowanych przez prawo konstytucyjne; ▪ podaje przykłady konstytucyjnych zasad ustroju RP.	▪ podaje datę uchwalenia obowiązującej Konstytucji RP; ▪ wyjaśnia pojęcie *preambuła;* ▪ wyjaśnia, czym Konstytucja różni się od innych źródeł powszechnie obowiązującego prawa w Polsce; ▪ wyjaśnia znaczenie zasady: suwerenności /zwierzchnictwa narodu; republikańskiej formy	▪ posługuje się nazwami poszczególnych części jednostki redakcyjnej tekstu Konstytucji; ▪ wyjaśnia znaczenie poszczególnych konstytucyjnych zasad ustroju RP; ▪ analizuje treść preambuły Konstytucji RP; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące Konstytucji RP.	▪ wyjaśnia, czego dotyczyły i z czego wynikały nowelizacje obowiązującej Konstytucji RP; ▪ uzasadnia znaczenie poszczególnych konstytucyjnych zasad ustroju RP dla funkcjonowania państwa demokratycznego.	▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, badanie opinii publicznej dotyczące, np. znajomości konstytucyjnych zasad ustroju RP.

			rządu, demokratycznego państwa prawnego i trójpodziału władzy;			
Formy demokracji	▪ demokracja bezpośrednia i pośrednia; ▪ formy demokracji bezpośredniej; ▪ referendum ogólnokrajowe w Polsce; ▪ referendum lokalne w Polsce; ▪ wybory w demokracji; ▪ zasady prawa wyborczego; ▪ systemy wyborcze; ▪ wybory do Sejmu i Senatu RP; ▪ wybory do samorządu terytorialnego w Polsce.	▪ podaje przykłady form uczestnictwa obywateli w rządzeniu państwem; ▪ podaje przykłady form demokracji bezpośredniej; ▪ podaje przykłady organów władzy w Polsce powoływanych w drodze wyborów bezpośrednich, ▪ wymienia konstytucyjne zasady wyborcze.	▪ wyjaśnia różnicę pomiędzy demokracją bezpośrednią a pośrednią; ▪ wyjaśnia pojęcie: partycypacja obywatelska; ▪ podaje przykłady referendów ogólnokrajowych w Polsce po 1989 roku; ▪ określa, w jakich sprawach może być przeprowadzone referendum ogólnokrajowe i referendum lokalne w Polsce; ▪ odczytuje podstawowe dane statystyczne dotyczące poziomu partycypacji obywatelskiej we współczesnej Polsce; ▪ wymienia konstytucyjne zasady wyborcze; ▪ wyjaśnia znaczenie konstytucyjnych zasad wyborczych; ▪ podaje główne zasady wyborów do Sejmu i Senatu RP.	▪ określa główne zasady przeprowadzania referendów ogólnokrajowych i lokalnych w Polsce; ▪ analizuje przepisy Konstytucji RP i ustaw dotyczące zasad przeprowadzania: - referendum ogólnokrajowego i referendum lokalnego w Polsce, - wyborów do Senatu i Sejmu RP; - wyborów do organów samorządu terytorialnego; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące: - poziomu partycypacji obywatelskiej we współczesnej Polsce, - wyborów do Sejmu i Senatu RP; - wyborów do organów samorządu terytorialnego; ▪ wyjaśnia główne zasady większościowego i proporcjonalnego systemu wyborczego;	▪ wyjaśnia znaczenie demokracji bezpośredniej we współczesnej Polsce; ▪ porównuje większościowy i proporcjonalny system wyborczy; ▪ porównuje zasady - wyborów do Sejmu i Senatu RP, - wyborów do poszczególnych organów samorządu terytorialnego; ▪ buduje argumenty i kontrargumenty w dyskusji na temat, np. wprowadzenia jednomandatowych okręgów wyborczych w wyborach do Sejmu w Polsce.	▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, kampanię społeczną na rzecz konieczności zwiększenia poziomu partycypacji obywatelskiej w Polsce; ▪ dokonuje krytycznej analizy referendów ogólnokrajowych przeprowadzonych w Polsce po 1989 roku; ▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, debatę/dyskusję dotyczącą, np. wprowadzenia w wyborach do Sejmu w Polsce jednomandatowych okręgów wyborczych; ▪ przygotowuje prezentację na temat wpływu konsultacji publicznych na kształtowanie prawa w Rzeczypospolitej Polskiej.

				▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące różnorodnych form demokracji.		
Sejm i Senat RP	▪ bikameralizm; pozycja ustrojowa Sejmu i Senatu RP; ▪ funkcje / kompetencje Sejmu i Senatu RP; ▪ kompetencje Zgromadzenia Narodowego; ▪ zasady funkcjonowania Sejmu i Senatu RP; ▪ zasady skracania kadencji; ▪ organy Sejmu i Senatu RP; ▪ zasady podejmowania decyzji w Sejmie i Senacie RP.	▪ wymienia główną funkcję Sejmu i Senatu RP; ▪ określa czas trwania kadencji i liczbę członków Sejmu i Senatu RP; ▪ wymienia podstawowe prawa i zadania posłów i senatorów.	▪ wymienia główne kompetencje/funkcje Sejmu i Senatu RP; ▪ wymienia główne zasady funkcjonowania parlamentu w Polsce; ▪ wyjaśnia, jaka jest struktura Zgromadzenia Narodowego; ▪ wymienia zasady określające większość zwykłą, bezwzględną, kwalifikowaną; ▪ wymienia podmioty decydujące o skróceniu kadencji Sejmu RP; ▪ wyjaśnia pojęcia: *mandat poselski/senatorski, kadencja, klub i koło poselskie, immunitet, kworum;* ▪ wymienia główne organy Sejmu i Senatu RP; ▪ odczytuje podstawowe dane statystyczne dotyczące, np. oceny pracy Sejmu i Senatu RP.	▪ analizuje przepisy Konstytucji RP i ustaw dotyczące: - kompetencji Sejmu i Senatu RP; - kompetencji Zgromadzenia Narodowego; - zasad skrócenia kadencji Sejmu; - immunitetu poselskiego; ▪ wymienia główne kompetencje Zgromadzenia Narodowego; ▪ wymienia główne zasady skrócenia kadencji Sejmu RP; ▪ posługuje się w praktyce zasadami określającymi większość zwykłą, bezwzględną i kwalifikowaną; ▪ porównuje immunitet formalny i materialny; ▪ charakteryzuje główne organy Sejmu i Senatu RP; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące Sejmu i Senatu RP.	▪ porównuje pozycję ustrojową Sejmu i Senatu RP - wyjaśnia, na czym polega asymetryczność polskiego parlamentaryzmu; ▪ buduje argumenty i kontrargumenty w dyskusji na temat, np. wprowadzenia w Polsce systemu unikameralnego.	▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, debatę/dyskusję dotyczącą, np. wprowadzenia w Polsce systemu unikameralnego.

Prezydent RP	▪ model prezydentury w Polsce; ▪ Prezydenci RP [od 1989 r.]; ▪ funkcje i uprawnienia Prezydenta RP; ▪ kadencja Prezydenta RP; ▪ prerogatywy Prezydenta RP i akty urzędowe kontrasygnowane.	▪ podaje imię i nazwisko aktualnego Prezydenta RP; ▪ określa czas trwania kadencji Prezydenta RP; ▪ wymienia główne zasady wyboru Prezydenta RP; ▪ wymienia przykładowe zadania Prezydenta RP.	▪ wymienia główne funkcje / kompetencje Prezydenta RP; ▪ wymienia główne zasady wyboru Prezydenta RP; ▪ wymienia Prezydentów RP od 1989 roku; ▪ odczytuje podstawowe dane statystyczne dotyczące, np. oceny działalności Prezydent RP.	▪ charakteryzuje główne funkcje / uprawnienia prezydenta RP; ▪ analizuje przepisy Konstytucji RP i ustaw dotyczące - kadencji Prezydenta RP i sytuacji, gdy Prezydent RP nie może sprawować swojej funkcji; - funkcji / uprawnień Prezydenta RP; ▪ omawia zasady odpowiedzialności konstytucyjnej Prezydenta RP; ▪ wyjaśnia znaczenie zasady kontrasygnaty; ▪ wyjaśnia znaczenie pojęcia: prerogatywy; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące Prezydenta RP.	▪ wyjaśnia rolę zasady kontrasygnaty; ▪ określa rolę prerogatyw dla pozycji ustrojowej Prezydenta RP; ▪ buduje argumenty i kontrargumenty w dyskusji na temat, np. konieczności wzmocnienia pozycji ustrojowej Prezydenta RP.	▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, debatę/dyskusję dotyczącą, np. konieczności wzmocnienia pozycji ustrojowej Prezydenta RP.
Rada Ministrów RP	▪ kompetencje Rady Ministrów RP; ▪ skład Rady Ministrów RP; ▪ kompetencje Rady Ministrów RP; ▪ powoływanie Rady Ministrów RP; ▪ kontrola polityczna i konstytucyjna Rady Ministrów RP; ▪ administracja rządowa; ▪ służba cywilna.	▪ podaje imię i nazwisko aktualnego Prezesa Rady Ministrów RP; ▪ wymienia główne zasady powoływania Rady Ministrów RP; ▪ wymienia przykładowe zadania Rady Ministrów RP.	▪ wymienia kompetencje Rady Ministrów RP; ▪ omawia skład Rady Ministrów RP; ▪ omawia zasady powoływania Rady Ministrów; ▪ wyjaśnia pojęcie *koalicja rządowa;* ▪ wymienia podstawowe obszary działania rządu; ▪ wyjaśnia, jaką rolę pełnią wojewodowie; ▪ wyjaśnia pojęcie *służba cywilna;*	▪ analizuje przepisy Konstytucji RP i ustaw dotyczące: - sposobów powoływania Rady Ministrów, - kompetencji Rady Ministrów; - odpowiedzialności politycznej Rady Ministrów i poszczególnych jej członków; - odpowiedzialności konstytucyjnej	▪ analizuje pozycję ustrojową Rady Ministrów; ▪ wyjaśnia ustrojową rolę Prezesa Rady Ministrów ▪ omawia znaczenie konstruktywnego wotum nieufności; ▪ wyjaśnia różnicę pomiędzy administracją zespoloną i niezespoloną.	▪ przygotowuje prezentację na temat funkcji i zakresu działania poszczególnych ministrów wchodzących w skład Rady Ministrów RP.

			▪ odczytuje podstawowe dane statystyczne dotyczące, np. oceny działalności Rady Ministrów w Polsce.	członków Rady Ministrów; ▪ wymienia sytuacje, w których Prezes Rady Ministrów składa dymisję Rady Ministrów; ▪ porównuje sposoby powoływania Rady Ministrów RP [procedura I, II i III]; ▪ wyjaśnia zasady uchwalania konstruktywnego wotum nieufności; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące rady Ministrów RP.		
Władza sądownicza	▪ wymiar sprawiedliwości a władza sądownicza; ▪ organy władzy sądowniczej; ▪ sądy powszechne; ▪ sądownictwo administracyjne; ▪ konstytucyjne zasady działania sądów w Polsce; ▪ Sąd Najwyższy	▪ podaje przykłady działań organów władzy sądowniczej; ▪ wymienia organy władzy sądowniczej w Polsce; ▪ podaje przykłady konstytucyjnych zasad działania sądów w Polsce.	▪ przedstawia strukturę sądów powszechnych i administracyjnych w Polsce; ▪ przedstawia główne zadania sądów powszechnych i administracyjnych w Polsce; ▪ wymienia konstytucyjne zasady działania sądów w Polsce; ▪ wyjaśnia zasadę niezależności sadów i niezawisłości sędziów; ▪ wymienia główne zadania Sądu Najwyższego;	▪ przedstawia zadania sądów powszechnych w Polsce; ▪ wyjaśnia konstytucyjne zasady działania sądów w Polsce; ▪ analizuje przepisy Konstytucji RP i ustaw dotyczące - struktury władzy sądowniczej, - zadań organów władzy sądowniczej, - niezawisłości sędziów, - zadań i struktury Sądu Najwyższego; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące władzy sądowniczej w Polsce.	▪ wyjaśnia znaczenie Sądu Najwyższego dla funkcjonowania państwa demokratycznego; ▪ przedstawia konstytucyjne gwarancje niezawisłości sędziów; ▪ wyjaśnia znaczenie zasady niezależności sądów i niezawisłości sędziów dla funkcjonowania państwa demokratycznego; ▪ buduje argumenty i kontrargumenty w dyskusji na temat, np. roli ławników	▪ przygotowuje prezentację na temat struktury i zadań wybranego sądu powszechnego; ▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, debatę/dyskusję dotyczącą, np. roli ławników w sądach powszechnych.

			▪ odczytuje podstawowe dane statystyczne dotyczące, np. oceny funkcjonowania władzy sądowniczej w Polsce.		w sądach powszechnych.	
Instytucje strzegące praworządności	▪ Najwyższa Izba Kontroli; ▪ Trybunał Konstytucyjny; ▪ Trybunał Stanu; ▪ Prokuratura; ▪ Instytut Pamięci Narodowej; ▪ Rzecznik Praw Obywatelskich	▪ wymienia główne organy strzegące praworządności w Polsce; ▪ wymienia główne zadanie Trybunału Konstytucyjnego; ▪ wymienia główne zadanie prokuratora; ▪ podaje przykłady spraw, z którymi może się zwrócić do Rzecznika Praw Obywatelskich.	▪ wymienia główne zadania Najwyższej Izby Kontroli; ▪ wymienia konstytucyjne zadania Trybunału Stanu i Trybunału Konstytucyjnego; ▪ wymienia główne organy i zadania prokuratury; ▪ wymienia główne zadania Instytutu Pamięci Narodowej, ▪ wymienia główne zadania Rzecznika Praw Obywatelskich; ▪ odczytuje podstawowe dane statystyczne dotyczące, np. oceny stanu praworządności w Polsce.	▪ przedstawia pozycję ustrojową Najwyższej Izby Kontroli; ▪ wymienia podmioty kontrolowane przez NIK i określa zakres przeprowadzanych kontroli; ▪ omawia skład Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Stanu; ▪ wyjaśnia zasady sporządzania indywidualnej skargi konstytucyjnej; ▪ analizuje przepisy Konstytucji RP i ustaw dotyczące struktury, zadań i trybu działania NIK, Trybunału Konstytucyjnego, Trybunału Stanu, prokuratury, IPN, Rzecznika Praw Obywatelskich.; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące instytucji strzegących praworządności w Polsce.	▪ omawia tryb działania Trybunału Konstytucyjnego; ▪ wyjaśnia znaczenie Trybunału Stanu i Trybunału Konstytucyjnego dla funkcjonowania państwa demokratycznego; ▪ porównuje rolę prokuratora generalnego i prokuratora krajowego.	▪ przygotowuje prezentację na temat, np. - zakresu i wyników wybranej kontroli przeprowadzonej przez NIK; - zadań i aktywności Rzecznika Praw Dziecka; - kryzysu wokół Trybunału Konstytucyjnego w Polsce.

Samorząd terytorialny	▪ struktura samorządu terytorialnego w Polsce; ▪ rodzaje zadań samorządu terytorialnego; ▪ źródła dochodów samorządu terytorialnego; ▪ organy stanowiące i wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego	▪ wymienia szczeble samorządu terytorialnego w Polsce; ▪ wymienia przykładowe zadania gminy; ▪ określa przynależność miejscowości, w której mieszka do poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego; ▪ wymienia organy władzy samorządu terytorialnego w gminie.	▪ wymienia rodzaje zadań samorządu terytorialnego; ▪ wymienia główne źródła dochodów samorządu terytorialnego; ▪ wymienia i omawia zadania organów stanowiących i wykonawczych w gminie; ▪ odczytuje podstawowe dane statystyczne dotyczące, np. oceny funkcjonowania samorządu terytorialnego w Polsce;	▪ charakteryzuje poszczególne rodzaje zadań samorządu terytorialnego; ▪ charakteryzuje organy samorządu terytorialnego w powiecie i województwie; ▪ wyjaśnia działanie zasady pomocniczości w strukturach samorządu terytorialnego; ▪ przedstawia ogólne zasady działania form bezpośredniego udziału mieszkańców w podejmowaniu decyzji samorządowych: budżet obywatelski, obywatelska inicjatywa uchwałodawcza; ▪ analizuje przepisy Konstytucji RP i ustaw dotyczące struktury, zadań i trybu działania organów samorządu terytorialnego; ▪ analizuje różnorodne materiały źródłowe dotyczące samorządu terytorialnego w Polsce.	▪ przedstawia cechy charakterystyczne, zadania i strukturę miast na prawach powiatu; ▪ ocenia działalność samorządu terytorialnego w Polsce; ▪ buduje argumenty i kontrargumenty w dyskusji na temat partycypacji obywatelskiej na poziomie lokalnym w Polsce / w swojej gminie.	▪ prezentuje strukturę budżetu swojej gminy [źródła dochodu, wydatki, sposób uchwalania i kontrolowania]; ▪ przygotowuje / organizuje wycieczkę edukacyjną do urzędu gminy, na terenie której znajduje się szkoła; ▪ prezentuje zasady działania budżetu obywatelskiego/ partycypacyjnego w swojej gminie; ▪ przygotowuje propozycję wniosku do budżetu partycypacyjnego swojej gminy; ▪ przygotowuje folder promujący pracę wybranego organu samorządowego na poziomie powiatu lub województwa; ▪ przygotowuje i przeprowadza, na forum społeczności klasowej/szkolnej, debatę/dyskusję dotyczącą, np. partycypacji obywatelskiej na poziomie lokalnym w Polsce / w swojej gminie.

Opracowanie: Barbara Furman